

Maakt inclusief onderwijs alle doven 'happy'?

Presentatie - inhoud

- **Introductie**
- **Onderzoek**
  - **Kwaliteit van leven**
  - **Tolk in het onderwijs**
  - **Resultaten**
- **Conclusies**

Situatieschets

- EU in 2020: zo veel mogelijk inclusief onderwijs

Nederland

- 5500 gebarentaalgebruikers (Crasborn & Bloem, 2009)
- 343 tolken Nederlandse Gebarentaal
- ~ 400 dove personen in het onderwijs met een tolk gebarentaal (2010)

Onderzoek – vraag

Wat is de visie van dove mensen, die inclusief middelbaar of hoger onderwijs volgen middels een tolk gebarentaal, op hun kwaliteit van leven?

What is the view of deaf persons, enrolled in inclusive secondary or tertiary education with a sign language interpreter, on their quality of life?

Onderzoek – opzet

Twée delen:

1. Literatuuronderzoek
2. Empirisch onderzoek

Onderzoek – opzet

1. Literatuuronderzoek:
    1. Kwaliteit van leven
    2. Inclusief onderwijs
    3. Tolken in inclusief onderwijs
    4. Rechten van gebarentaalgebruikers in Europa
- Voorgestelde set van indicatoren

Kwaliteit van leven

Quality of life is strongly related to the subjective well-being of a person, and often referred to as 'happiness' (Diener, 2010)

- Is subjectief
- Inclusief positieve acties
- Evaluatie van alle aspecten van het leven van een persoon

Inclusief onderwijs

'Bij inclusief onderwijs past de reguliere school zich aan aan de speciale behoeften van de leerling/student, om zo volledige deelname te bieden in de academische ontwikkeling' (Stinson, 1999)

'with inclusive education the regular school adapts to the special needs of the student in order to offer full participation in the academic development'

Inclusief onderwijs

Gevolgen:

- Kan zich niet relateren aan mede leerlingen met een zelfde beperking (Angelides, 2006)
- Minder begrip van de speciale behoeften van de leerling
- Hoger academisch niveau

Tolken in het onderwijs

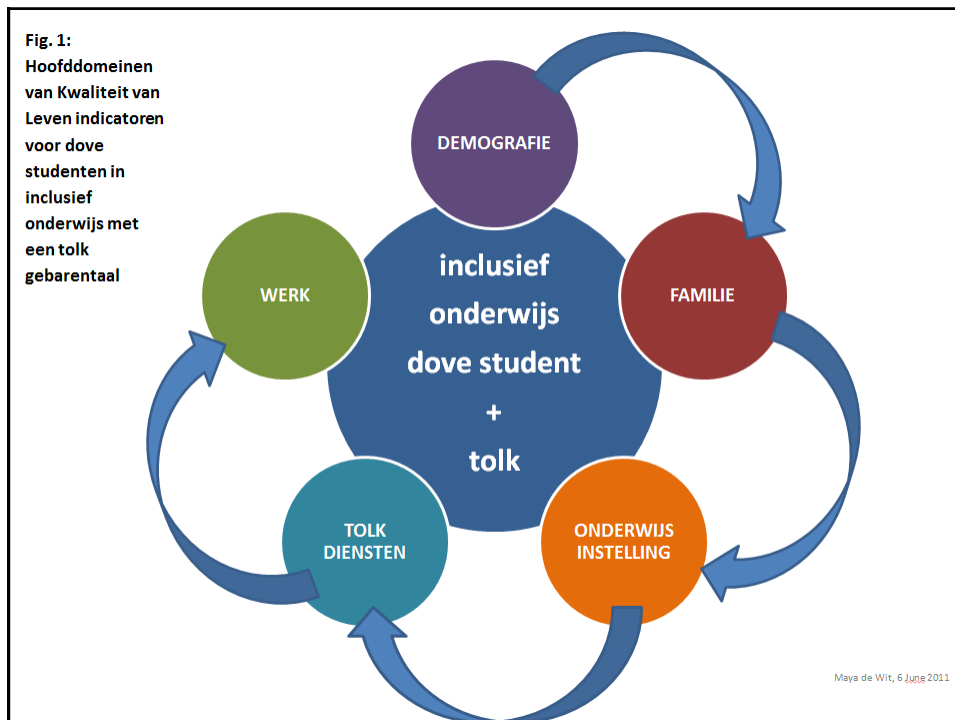
- Onderwijs gaat via de tolk
- Kwaliteit van de tolk
- Elke leerling heeft andere communicatiebehoeften
- Snelheid
- Aantal sprekers
- *Communication breakdowns*
- Etc.
  - Risico op sociale isolatie (Hall, 2005)

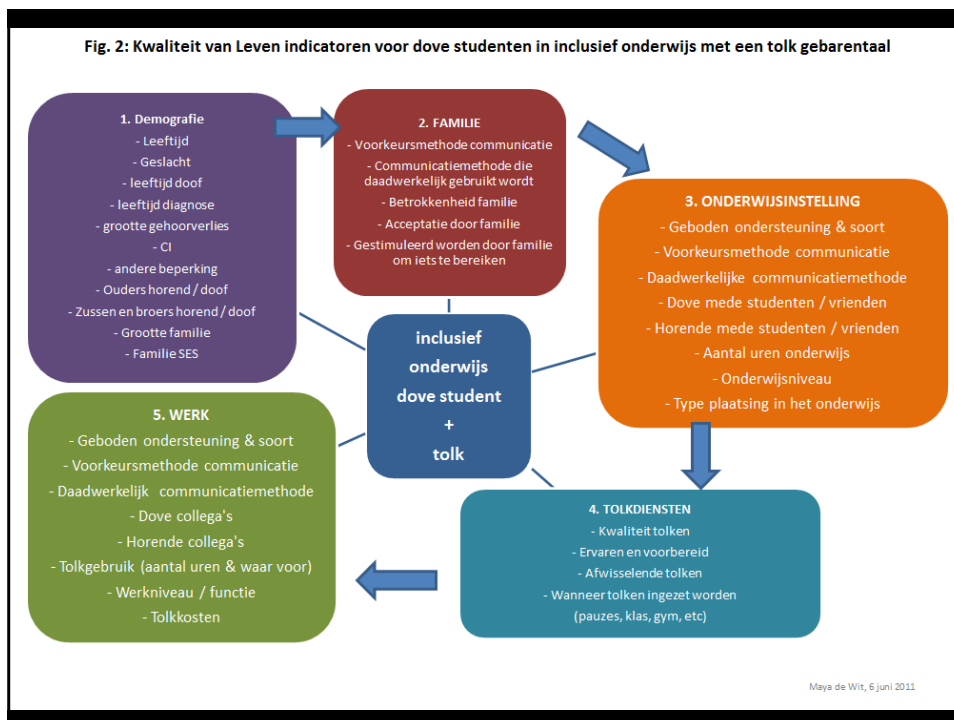
Voorgestelde set van indicatoren

1. Literatuuronderzoek:

1. **Kwaliteit van leven**
2. **Inclusief onderwijs**
3. **Tolken in inclusief onderwijs**
4. **Rechten van gebarentaalgebruikers in Europa**

➤ **Voorgestelde set van indicatoren**

Empirisch onderzoek

Two online enquêtes:

- **Groep momenteel in onderwijs met een tolk: 33 respondenten**
- **Groep in the het verleden onderwijs gevolgd met een tolk: 37 respondenten**

1. Demografie

Begin doofheid

Fig. 15: I. **Now Education**
- Onset of deafness

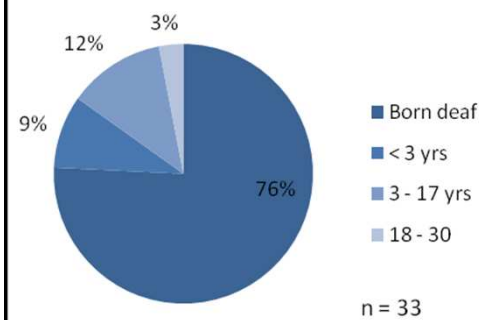
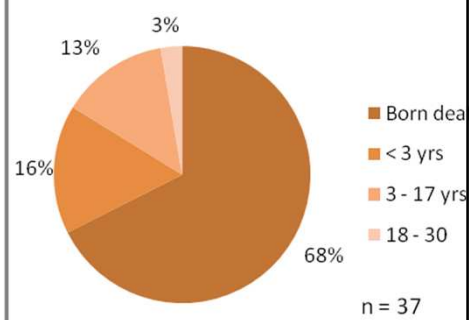
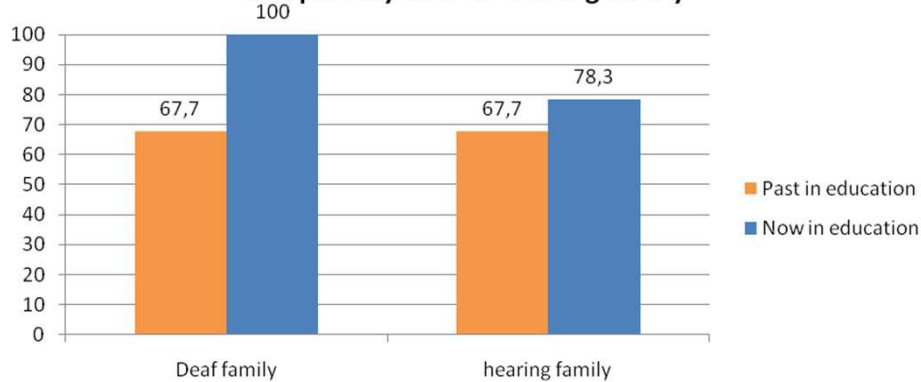

Fig. 16: II. **Past Education**
- Onset of deafness

2. Familie – Geaccepteerd voelen

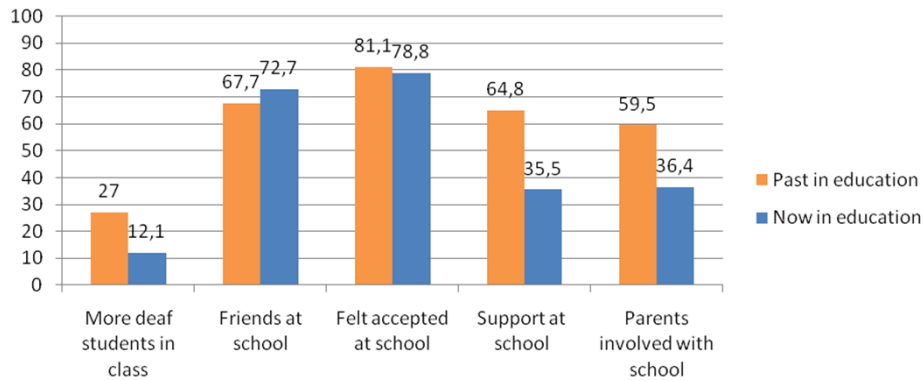
Fig 22.: Percentage of persons **always or often feeling** accepted by deaf or hearing family

3. Onderwijsinstelling

Fig 33.: I. & II. Percentage of persons - school situation

4. Tolkdiensten – Happy met tolk in onderwijs

Fig. 42: I. Now Education - Happiness student to be at school with interpreter

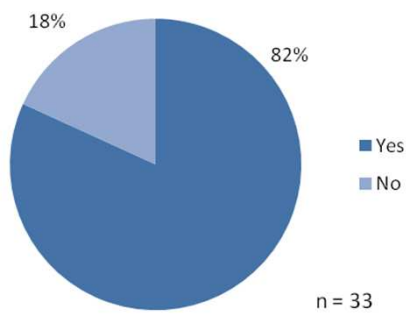
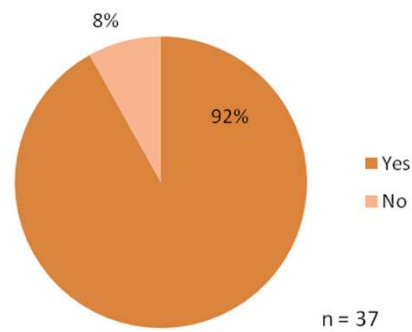

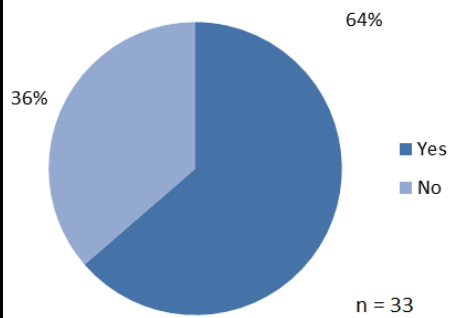
Fig. 43: II. Past Education - Happiness student to be at school with interpreter

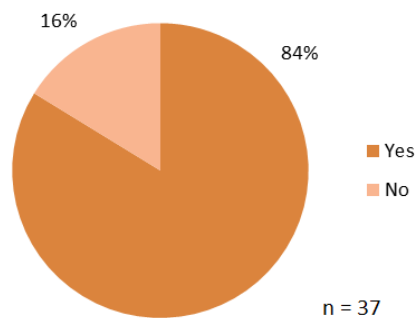
4. Tolkdiensten

Tevredenheid met tolkvaardigheden

Fig. 38: I. Now Education - Student's satisfaction with interpreter skills

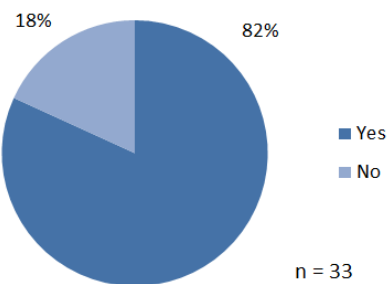
Fig. 39: II. Past Education - Student's satisfaction with interpreter skills

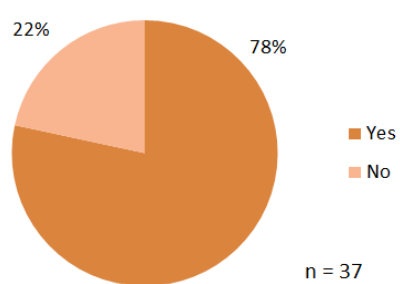
4. Tolkdiensten

Tevredenheid met houding tolk

Fig. 40: I. Now Education - Student's satisfaction with interpreter's professional attitude

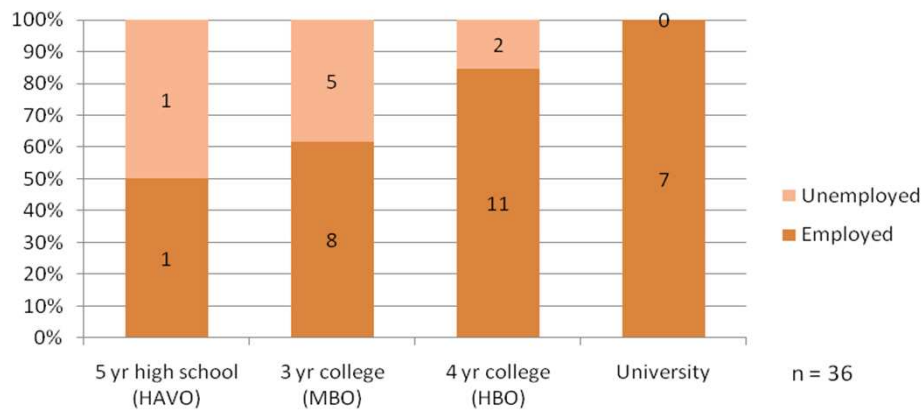

Fig. 41: II. Past Education - Student's satisfaction with interpreter's professional attitude

5. Werk

Fig. 45: II. Past Education - Highest obtained degree & employment

Conclusies

- Betrokkenheid & acceptatie ouders essentieel
- Kwaliteit van leven is niet gerelateerd aan het gehoorverlies
- Over het algemeen happy in het inclusief onderwijs
- Reeks communicatiemethoden nodig
- Tolkkwaliteit heeft grote invloed
- Hoogste percentage werk met het hoogste onderwijsniveau

Aanbevelingen

1. Ouders:

- a. **Accepteren**
- b. **Communiceren** (als er maar gecommuniceerd wordt)
- c. **Betrokkenheid & ondersteunen**
- d. **(Extra) Stimuleren**

Aanbevelingen

2. Onderwijs:

- a. **Inclusie:**
  - Aanpassen van de school aan de leerling
  - Onderwijs in gebaren en gesproken taal
  - Diversiteit in het klaslokaal
  - Rolmodellen voor de klas
- b. **Onderwijsniveau**
- c. **Ondersteunen** (betrokkenheid school vergroten)
- d. **Gewenste communicatie door leerling**
- e. **Dove & horende vrienden**

Aanbevelingen

3. Tolken:

- a. **Kwaliteit: Opleiding & ervaring**
  - Inhoudelijke voorbereiding
  - Verbeteren vaardigheden tolk
- b. **Minimaliseren aantal tolken per student**
- c. **Afstemmen onderwijsinstelling, docent, ouders en tolk**
- d. **Inzet van tolken ook buiten lesuren**

Aanbevelingen

4. Leerling / student:

- a. **Informereren medeleerlingen & docenten**
- b. **Afstemmen & samenwerking tolk**
- c. **Communiceren in de onderwijssituatie**
- d. **Communicatiebehoeften met ouders / familie**
- e. **Sociale vaardigheden / vrienden**

Onderzoek – dank aan

- Dove deelnemers in het onderzoek
- Fodok & SBNDJ
- EUMASLI Tutors: Rachel Rosenstock (Duitsland) & Eeva Salmi (Finland)

www.tolkngt.nl

maya@tolknngt.nl